

Artėjant Baltijos kelio 35-mečiui, ansamblis „Lietuva“ penkiems Lietuvos miestams įteikė po dovaną – pagrindinį šių metų simboli „650 KM LAISVĖS“. Ne tik skaitmeninį, bet ir fizinį pavidalą įgijęs laisvės simbolis jau puošia savivaldybių erdves, žyminčias istorinę Baltijos kelio atkarpą – tai Vilnius, Širvintos, Ukmergė, Panevėžys ir Pasvalys. Jubiliejų įprasminantys ženklai kviečia ne tik minėti Baltijos kelio metines, bet ir vėl susivienyti per bendrą mūsų visų istoriją, kaip tąkart gyvoje žmonių grandinėje prieš 35 metus. Šventinę kampaniją vainikuos kulminacinis koncertas „650 KM LAISVĖS“, kuris įvyks rugpjūčio 23 d. Katedros aikštėje, o vienoje scenoje apjungs 200 atlikėjų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos. „Minėti yra svarbu, nes laisvės kelią einame kiekvieną dieną, kai pasirenkame drąsą vietoj baimės, veikimą vietoj patogumo, pagalbą kitam vietoj apatijos. 2 mln. žmonių prieš 35 metus susijungė tarp Vilniaus, Rygos ir Talino ir parodė, kad laisvės troškimas yra neužgniaužiamas. Būtent čia, Vilniuje, nuo Gedimino kalno pradėjo vingiuoti Baltijos kelias, būtent čia, kalno papėdėje, po 35-erių metų vėl bursimės pamatyti ir išgirsti koki kelią jau nuėjome“, – sako Vilniaus miesto meras Valdas Benkuskas, asmeniškai prie simbolio išiamžinės Katedros aikštėje ir kviečiantis jį aplankyti visus kitus.

„Sukūrėme naują Baltijos kelio simboli ir taip jį įprasminome. Ženklą „650 KM LAISVĖS“ su adaptacijomis anglų, estų ir latvių kalbomis intensyviai naudojame visoje Baltijos kelio 35-mečio kampanijoje skaitmeniniu pavidalu, o nuo šiol jis įgauna ir fizinę formą, dar labiau atkreipiant dėmesį į artėjantį minėjimą. Mes kalbame apie tai, kaip vėl svarbu susivienyti, prisiminti bendrą mūsų visų istoriją, iš jos semtis įkvėpimo ir pasididžiavimo.

Šie penki miestai, kuriems padovanojome laisvės simbolius, pasirinkti dėl to, nes įeina į istorinę Baltijos kelio atkarpą. Savivaldybės nedvejodamos prisijungė prie kampanijos, kviečiant kartu įprasminėti tuos 650 kilometrų laisvės – toks už rankų susikibusių žmonių grandinės ilgis užfiksuotas istorijai. O ką laisvė mums reiškia šiandien? Baltijos kelias – tai laisvės ir kūrybos kelias. Koncertas „650 KM LAISVĖS“ – tai simbolinė nuoroda į kelią, kurį mes jau nuėjome ir tiesiame toliau, palaikydami visus, kovojančius už savąją laisvę“, – apie iniciatyvą pasakoja ansamblio „Lietuva“ vadovė Edita Klaunauskaitė.

Mobilūs ženklai jau pastatyti lankomiausiose savivaldybių erdvėse, taip pat puoš istorinį minėjimą Lietuvos-Latvijos pasienyje rugpjūčio 23-ąją, kur susitiks Lietuvos ir Latvijos prezidentai.

Idėja nudžiugino savivaldybes

Iš kampanijos organizatorių – ansamblio „Lietuva“ sulaukę žinios apie dovanojamą simboli, savivaldybės tokia iniciatyva labai apsidžiaugė. Kai kam šis įvykis surezonavo per asmenines patirtis.

„Baltijos kelias – vienas svarbiausių įvykių Baltijos valstybių istorijoje. Net 30 kilometrų šio Laisvės kelio ėjo ir per Ukmergės rajoną. Magistraliniame kelyje A2, jungiančiame Vilnių ir Panevėžį, kartu su ukmergiškiais stovėjo dar iš 13 šalies savivaldybių atvykę žmonės. Šias vietas dabar mena prie minėto kelio pastatyti 11 atminimo ženklų – kryžiai, koplytstulpiai,

paminkliniai akmenys. Baltijos kelią, jo svarbą nuo šiol mums primins ir šis simbolinis Baltijos kelio 35-mečiui skirtas kelio ženklas. Dėkoju ansamblui „Lietuva“ už tokią gražią bei prasmingą iniciatyvą“, – dalinasi Ukmergės raj. savivaldybės meras Darius Varnas. Jis iki šiol puikiai prisimena tą didžiulį ir jaudinantį įvykį, nes ir pats, tuo metu dar paauglys, stovėjo gyvoje Baltijos kelio žmonių grandinėje.

„Baltijos kelias – istorinis įvykis, kuris mums ir ateities kartoms primins, kokia nenugalima jėga yra vienybė ir laisvės troškimas. Laisvė yra kelias, kuriuo einame, kurį turime saugoti, ginti ir auginti – tai mūsų istorinis įsipareigojimas. Panevėžys – vienas iš nedaugelio miestų, per kurį driekėsi žmonių rankomis ir širdimis sujungtas Baltijos kelias. Džiaugiuosi, kad šį istorinį įvykį primins ir Baltijos kelio 35-mečiui atminti skirtas ženklas“, – priduria Panevėžio miesto meras Rytis Račkauskas.

Istorinė Baltijos kelio atkarpa įprasmina ir kitais būdais. Pavyzdžiui, koncerto „650 KM LAISVĖS“ anonsas buvo filmuojamas toje pačioje A2 magistralėje Vilnius-Panevėžys, istoriniame 47 kilometre, Širvintų rajone ant viaduko. Masinei Baltijos kelio scenai susibūrė daugiau kaip 200 žmonių, tarp kurių – ir Lietuvos šaulių sąjungos bei Lietuvos skautų atstovai. Video anonse, pagal režisieriaus Daliaus Abario viziją, pagrindiniu herojumi tampa muzikos kūrėjas ir aranžuotojas Jievaras Jasinskis, rankose laikantis archyvinę šeimos nuotrauką: „Gimiau prieš 35-erius metus. Dar būdamas kūdikiu dalyvavau Baltijos kelyje kartu su tėvais ir seneliais. Kiekvienas kilometras tada įkūnijo viltį. Šiandien man Baltijos kelias – tai laisvė gyventi ir kurti.“

Atsispiriant nuo istorinių kilometrų

Jubiliejinio koncerto „650 KM LAISVĖS“ kampanijoje istorinius kilometrus primena ir archyvinės nuotraukos. Iki šiol vieną populiariausių kadro užfiksavęs Antanas Stanevičius prisiminimais sugrįžta į 1989-uosius.

„Kaip Rojuje, kaip ne šioje žemėje, kaip džiugus sapnas – toks jausmas apėmė patekus į plačią šventišką žmonių upę, tekančią iki horizonto. To negali būti, bet tai yra! Maldos, dainos, šypsenos, apsikabinimai, aukštyn keliami vaikai, prie kryžių degamos žvakės, dedamos gėlės... Nežinia, kaip širdis neiššoko iš krūtinės; iš jaudulio drebėjo rankos, sunku buvo fotoaparate nustatyti ryškumą. Skruzdėlės bėgiojo per nugarą nuo stiprios energetikos vandenyno, kurį sukūrė viltys, tikėjimas, ryžtas, Lietuvos meilė. Tai, kas tiek metų drausta, slėgta, išsvajota, staiga prasiveržė nesulaikomai, neužtvinkiamai. Tą 1989-ųjų rugpjūčio 23-ąją visi netilpo prie Vilniaus-Talino plento. Žmonių buvo tiršta, jų, susikibusių iškeltomis rankomis, būtų užtekę grandinei iki Helsinkio, o gal ir iki Šiaurės ašigalio. Tądien neįvyko nė viena autoavarija, nors automobilių, autobusų buvo suvažiavusių kaip niekad daug. Tądien milicija nesulaikė nė vieno girto, nė vieno chuligano. Kitaip ir negalėjo būti. Tai buvo šventa diena“, – pasakoja poetas, publicistas, žurnalistas ir fotografas A. Stanevičius.

Naujame sezone valstybinis ansamblis „Lietuva“ ir toliau orientuojasi į gyvą istoriją, į pilietinį ugdymą per žmonių istorijas scenoje, savo projektais primena, kodėl taip svarbu

didžiuotis istorija, savo praeitimi, sugrįžti prie savo šaknų. „Lietuva“ kulminacinį koncertą organizuoja kartu su Lietuvos nacionaline filharmonija, kuriai ši bendrystė taip pat svarbi. „Tarp laisvės ištroškusių žmonių nėra nei dvasinių, nei fizinių sienų – tai įrodė Baltijos kelias, lig šiol įkvepiantis laisvės ištroškusias tautas. Buvę ir esami Lietuvos nacionalinės filharmonijos bendruomenės nariai Baltijos kelyje stovėjo nuo pat Katedros aikštės iki Lietuvos-Latvijos pasienio. Per 35-erius metus su broliais latviais ir estais nutiesėme patį tvirčiausią kultūrinį ir ypač muzikinį kelią, kartu šventėme Lietuvos vardo paminėjimo 1000-metį, Rygos miesto 800-metį, mūsų valstybių nepriklausomybės atkūrimo 100-metį, Europos kultūros sostines Vilniuje, Rygoje ir Tartu, įstojimo į Europos Sąjungą ir NATO jubiliejus, susijungėme į muzikos kelią „Viva musica via Baltica“, stebinome savo kūrybiniu proveržiu Pasaulio muzikos dienos Vilniuje ir Talino muzikos savaitėje. Vieni kitus suprantame beveik be žodžių, nes vis dar jaučiame brolių delnų šilumą legendiniame Baltijos kelyje“, – teigia generalinė direktorė Rūta Prusevičienė.

Šį penktadienį skambės visų Baltijos šalių muzikos DNR, kur persipins akademinės, aranžuota liaudies ir elektroninės muzikos žanrai. Pakilią programą vienoje scenoje atliks „Lietuvos“ choras ir orkestras, Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, elektroninės muzikos grupė „Happyendless“, kamerinis choras „Aidija“, valstybinis choras „Latvija“, latvių folk-pop grupė „Tautumeitas“, estų atlikėja Maarja Nuut ir kiti. Diriguoti šiam unikaliam orkestrui atvyks žymūs dirigentai: iš Estijos – Erki Pehk, iš Latvijos – Martinš Ozoliņš, o Lietuvai atstovaus koncerto muzikos vadovas, LNSO meno vadovas ir vyr. dirigentas Modestas Pitrenas.

Organizatoriai informuoja, kad rugpjūčio 23-ąją dėl vykstančio renginio bus ribojamas transporto priemonių ir viešojo transporto eismas. Nuo 18 val. iki 22 val. eismas aplink Katedros aikštę (T. Vrublevskio, Šventaragio, Barboros Radvilaitės gatvėse) bus stabdomas visiškai.

Projektą iš dalies finansuoja LR Kultūros ministerija, LR Vyriausybės kanceliarija ir Vilniaus miesto savivaldybė. Koncerto mecenatas – „Elektrum Lietuva“.

Kviečiame vienytis ir kartu švęsti Baltijos kelio 35-metį koncerte „650 KM LAISVĖS“, kuris įvyks rugpjūčio 23 d. 19 val. Vilniaus Katedros aikštėje. Visuotinę akciją tiesiogiai transliuos Lietuvos nacionalinis radijas ir televizija. Renginys nemokamas.

Koncerto „650 KM LAISVĖS“ anonsas:

<https://youtu.be/LyYQyPDz7D4?si=VG7cirVQkkYbd1xr>

Ansamblis „Lietuva“ laisvės simbolį „650 KM LAISVĖS“ padovanojo
penkiems miestams

